

مرکز آموزش مجازی دانشگاه پیام

بِسْمِ اللَّهِ
الرَّحْمَنِ
الرَّحِيمِ

مَقَالَةُ
نَسِي

استاد سلطانی

جلسه چهارم

اجزای مقاله علمی پژوهشی

۱	اجزای مختلف مقاله علمی پژوهشی
۲	آشنایی با صفحه عنوان
۲	عنوان مقاله
۳	هفت راهکار نوشتن عنوان
۳	نام نویسنده و وابستگی سازمانی
۴	بخش چکیده
۴	کلیدواژه‌های تحقیق
۵	خلاصه جلسه چهارم

در این درس آشنا می شویم با

_ آموزش نحوه ارتباط و بسط ساختار مقاله های پنج

پاراگرافی به مقاله های علمی پژوهشی

_ آشنایی با صفحه عنوان و اجزاء تشکیل دهنده عنوان

مقاله های علمی پژوهشی

_ آشنایی با اجزای ساختار مقاله های علمی پژوهشی

مقاله نویسی

در این جلسه می‌خواهیم ساختار مقاله ۵ پاراگرافی را بسط بدهیم به مقاله علمی پژوهشی و ببینیم که بلحاظ ساختاری یک مقاله علمی پژوهشی از چه اجزایی تشکیل شده، بنابراین هدف این جلسه آشنایی با اجزای یک مقاله علمی پژوهشی است اما هدف فرعی دیگر، آشنا شدن بیشتر با صفحه عنوان و اجزای صفحه عنوان یک مقاله علمی پژوهشی است.

اجزای مختلف مقاله علمی پژوهشی

اجزای مختلف مقاله علمی پژوهشی به هفت قسمت تقسیم می‌شود (البته این اجزاء بسته به رشته‌های مختلف ممکن است متفاوت باشد)

۱- صفحه عنوان: عنوان - چکیده - کلمات کلیدی

۲- مقدمه مقاله: از چندین پاراگراف تشکیل شده و هر پاراگراف یک هدف ویژه‌ای را دنبال می‌کند. در مقدمه مسأله بیان می‌شود و فرضیه مطرح می‌شود و یک توضیح کلی درباره بحث داده می‌شود.

۳- پیشینه مطالعات: نگارش تحلیلی، قرار گرفتن در بافت علمی و... کاملاً رعایت شود.

۴- بیان روش مقاله

۵- بحث اصلی پژوهش: در نگارش این بخش باید از همه مهارت‌هایی که در پاراگراف نویسی و نوشتن مقالات کوتاه گفته شد استفاده شود.

۶- نتیجه‌گیری

۷- ارجاعات (مستند سازی و منابع)

مقاله‌نویسی

آشنایی با صفحه عنوان

در صفحه عنوان چهار قسمت وجود دارد:

۱- عنوان مقاله

۲- نام نویسنده و وابستگی سازمانی (زیر عنوان قرار می گیرد)

۳- چکیده

۴- کلیدواژه

۱- عنوان مقاله

هدف از نوشتن عنوان برانگیختن حس کنجکاوی خواننده است اولین چیزی که خواننده شما با آن مواجه می شود عنوان مقاله شماست. اگر در نوشتن عنوان دقت لازم را در برانگیختن کنجکاوی مخاطب کرده باشید و جذابیت لازم را ایجاد کنید قدم اول را درست برداشته اید.

نکته دیگر آنکه نباید عنوان مقاله را با موضوع مقاله اشتباه گرفت. ممکن است که موضوع به صورت غیر مستقیم در عنوان مقاله بیاید اما عنوان مقاله یک کارکرد متفاوتی دارد و کارکرد آن برانگیختن حس کنجکاوی مخاطب است. بنابراین موضوع تحقیق یک عبارت عام است ولی عنوان مقاله علاوه بر اینکه اشاره ای به موضوع دارد به دنبال جلب نظر خواننده هم هست.

از انتخاب عنوانی که با عناوین رایج و به اصطلاح کلیشه ای شباهت دارد پرهیز کنید.

مثلا عنوان «اندیشه سیاسی آقای...» در علوم سیاسی به یک عنوان کلیشه ای تبدیل شده است و نباید با این عنوان شروع کنید.

در انتخاب عنوان خلاقیت داشته باشید. و عجله نکنید، شما مجبور نیستید در همان ابتدای کار عنوان مقاله را انتخاب کنید، می توانید یک عنوان کاری و یا یک عنوان موقت برای طرح پژوهشی خود برگزینید تا طرحتان را پیش ببرید ولی در حین نوشتن مقالهتان

به فکر عنوان باشید و خیلی درباره آن فکر کنید تا در نهایت به یک عنوان خوب و جذاب برسید.

سعی کنید که از کلیدواژه‌ها در انتخاب عنوان خود استفاده کنید. حتماً از چندتا از کلیدواژه‌ها در عنوان استفاده کنید.

هفت راهکار نوشتن عنوان

عنوان باید دو بخش داشته باشد، یک بخش عام و یک بخش محدود کنند.

(۱) یک موضوع عام را نام ببرید و مجدداً موضوع عام را به شکلی محدود پس از علامت { : } مجدداً بیان کنید.

(۲) یک عبارت عام را بیان کنید و آن را با یک عبارت حرف اضافه‌ای محدود کنید.

(۳) یک موضوع عام را نام ببرید و با یک اثر آن را محدود کنید.

(۴) یک موضوع عام را نام ببرید و روش مطالعه را پس از آن مشخص کنید.

(۵) یک موضوع عام را بیان کنید و پس از آن سوالی را مطرح کنید.

(۶) مقایسه دقیق‌تر و خاص‌تری را بین چند چیز انجام دهید.

(۷) از نقل قولی جذاب و مرتبط استفاده کنید و آن را محدود کنید.

۲- نام نویسنده و وابستگی سازمانی

یعنی باید بگویید که در کدام موسسه آموزشی و یا پژوهشی کار می‌کنید. از آنجا که چاپ مقاله پژوهشی یک امتیاز برای پژوهشگاه یا موسسه محسوب می‌شود لذا بایستی نام پژوهشگاه و یا موسسه را بعد از نام خود ذکر کنید.

۳- بخش چکیده

چکیده بخشی است که اکثراً آن را با مقدمه مقاله اشتباه می‌گیرند. چکیده مقاله بخشی از مقاله است که منتشر می‌شود برای آنکه مقاله شما در دسترس باشد و در جستجوها پیدا شود.

چکیده باید یک دورنمایی کلی از اجزاء اصلی پژوهش باشد و به لحاظ حجم متفاوت است ولی معمولاً بین ۱۲۰ تا ۲۵۰ کلمه ممکن است باشد.

چکیده اجزاء مشخصی دارد که به پنج قسمت تقسیم می‌شود:

- (۱) معرفی موضوع و ضرورت تحقیق
- (۲) بیان مسأله و سوال تحقیق
- (۳) توضیح فرضیه
- (۴) اشاره مختصر به چارچوب نظری و روش تحقیق
- (۵) نتایج و پیامدها و کاربردهای تحقیق

۴- کلیدواژه‌های تحقیق

تعداد کلیدواژه‌ها معمولاً بین ۲ کلیدواژه تا ۷ کلیدواژه متغیر است و کارکرد آن برای جستجوی اینترنتی است و از طریق آن افراد می‌توانند به مقاله شما دسترسی پیدا کنند. در انتخاب کلیدواژه‌ها دقت کنید که حتماً کلماتی باشد که در عنوان و چکیده به کار رفته باشد و از استفاده از کلیدواژه‌های خیلی فرعی که در چکیده به کار نرفته، نباید در فهرست کلیدواژه‌ها ذکر کنید.

مقالاتی

اجزای مختلف مقاله علمی پژوهشی به هفت قسمت تقسیم می‌شود (البته این اجزاء بسته به رشته‌های مختلف ممکن است متفاوت باشد). صفحه عنوان ، مقدمه مقاله : در مقدمه مسأله بیان می‌شود و فرضیه مطرح می‌شود و یک توضیح کلی درباره بحث داده می‌شود . پیشینه مطالعات ، بیان روش مقاله (تعریف چهارچوب نظری) ، بحث اصلی پژوهش ، نتیجه‌گیری ... هدف از نوشتن عنوان برانگیختن حس کنجکاوی خواننده است .

هفت راهکار نوشتن عنوان: عنوان باید دو بخش عام و محدود کننده داشته باشد.

- (۱) یک موضوع عام را نام ببرید و مجدداً موضوع عام را به شکلی محدود ، پس از علامت { : } مجدداً بیان کنید.
 - (۲) یک عبارت عام را بیان کنید و آن را با یک عبارت حرف اضافه‌ای ، محدود کنید .
 - (۳) یک موضوع عام را نام ببرید و با یک اثر آن را محدود کنید.
 - (۴) یک موضوع عام را نام ببرید و { : } بگذارید و روش مطالعه را پس از آن مشخص کنید.
 - (۵) یک موضوع عام را بیان کنید و و { : } بگذارید و پس از آن سوالی را مطرح کنید.
 - (۶) مقایسه دقیق‌تر و خاص‌تری را بین چند چیز انجام دهید .
 - (۷) از نقل قولی جذاب و مرتبط استفاده کنید و آن را محدود کنید .
- چکیده بخشی است که اکثراً آن را با مقدمه مقاله اشتباه می‌گیرند. چکیده اجزاء مشخصی دارد که به پنج قسمت تقسیم می‌شود:

- (۱) معرفی موضوع و ضرورت تحقیق
- (۲) بیان مسأله و سوال تحقیق
- (۳) توضیح فرضیه
- (۴) اشاره مختصر به چارچوب نظری و روش تحقیق
- (۵) نتایج و پیامدها و کاربردهای تحقیق